

faa dybt ind i Livet og Livets almindelige Forhold; naar Fælleskabet i en af dem mangler, vil det være en Hindring for den politiske Genhed. Nu kunne vi ikke tilveiebringe fælles Tungemaal, det ligger i Sagens Natur; vi kunne ikke tilveiebringe en aldeles fælles Lovgivning; thi derom skulle vi henvende os til Diplomatene; men hvad vi kunne tilveiebringe, det er et fælles System i Mønt, Maal og Vægt; dette er et fuldkomment indre Anliggende, og jeg troer, at Rigsdagen bør derpaa henvende al sin Opmærksomhed.

Finantsministeren: Det vilde føre mig forvidt, at gaae ind paa de mange Bemærkninger, der af den sidste ærede Rigsdagsmand ere fremsatte, og hvoraf nogle ikke ere rigtige, andre derimod ere det; men det Sidste, han udtalte, kan jeg bekræfte, at vi kunne sørge for at faae et fælles Møntsystem i hele Monarchiet. Men det kan kun skee, ved at man opretholder det nu Bestaaende. En saadan forandret Inddeling og i det Hele taget et saadant Forslag som det, der er fremsat af den ærede Rigsdagsmand, vil man paa ingen Maade kunne gaae ind paa; det er ikke andet end Experimenter, som ikke vilde føre til Noget. Lad os holde os til den bestaaende Lovgivning, det er Alt, hvad Regjeringen forlanger for at kunne gjennemføre de Skridt, som den administrativt vil vil søle sig forpligtet til. Ved Siden deraf ønsker man kun en Bistand fra den danske Lovgivnings Side, den nemlig, at man skal om-døbe Møntfoden. Vil man ikke det, ja, saa er det saa meget desto værre; men derved kan man endnu ikke bringe Regjeringen til den Overbeviisning, at det skulde være nødvendigt enten at foretage saadanne Forandringer, som der er foreslaaet af den sidste ærede Rigsdagsmand og af andre ærede Rigsdagsmand. Jeg kan forud erklære, at hvilket som helst Forslag af denne Art man fremsætter og knytter til nærværende Lovforslag kun vil have til Følge, at Lovforslaget ikke bliver til Lov. Jeg seer hellere, at man vedbliver at betegne Møntfoden som Rigsbankmøntfod og beholder den Genhed, man har som Rigsbankdaler istedetfor Rigsdaler, end jeg indlader mig paa saadanne overmaade farlige Experimenter med en for-

andret Inddeling o. s. v., som der fra flere Sider er foreslaaet.

S. Sage: Naar den ærede Finantsminister har bemærket, at den factiske Tilstand ikke var i Strid med den foreslaaede Forandring, saa vil jeg tillade mig at oplæse nogle Ord af Regjeringen til den sledvigiske Stændersamling: „Forordningen af 5te Januar 1813 havde til Formaal, at ophæve Forskiellen paa Penge og Betalingsmidler imellem Kongeriget og Hertugdømmerne. . . .“ I den Anledning bemærkes der: „Finantserne saanedes Kraft til at tilveiebringe de nye Betalingsmidler og sjerne de ældre; derved banedes der Veien for den senere Møntperiode, der, uden at opstille noget System, henviser til en Række af Bestemmelser for enkelte Tilfælde og enkelte Møntsorter.“ Ved at tale om den factiske Tilstand modsat den legale, har jeg sigtet til det Samme, som Regjeringen i disse Ord i mine Tanker bestemt har udtalt. Naar den ærede Finantsminister har sagt, at denne Lov i og for sig ikke vilde medføre Omkostninger for Kongeriget, da maa jeg bemærke, at, naar man gaar ud fra den Forudsætning, at hele Monarchiet skal bære de Omkostninger, der ere forbundne med den hele Foranstaltning, da seer jeg virkelig ikke, hvorledes det skulde blive muligt at undgaae endog temmelig betydelige Udgifter. Naar megen Smaaant af ringe Lødighed, som har tabt betydeligt ved at slides, skal inddrages, og naar det, efterat den er inddragen, vil være nødvendigt at sætte andre Mønter i dens Sted, da maa der tabes derved. Hertugdømmerne og en Deel af Jylland, navnlig Vestkysten, hvor disse Mønter hidtil have circuleret, kunne ikke mangle Mønt; de maae altsaa have andre Mønter istedetfor de inddragne. Det er disse Omkostninger, jeg har sigtet til: Inddragningen af den gamle temmelig daarlige Mønt og en Sætten istedet derfor af en ny og bedre Mønt. Naar jeg tillod mig at henstille, at man ikke gif hovedfulds tilværks i denne Sag, saa har jeg ikke tilladt mig at henvende denne Bemærkning til Ministeriet, men til Rigsdagen; jeg har kun fremsat mine Bemærkninger for at vise Nødvendigheden af, at Sagen nærmere bliver drøftet, ikke af Ministeriet, men af Rigsdagen.